

3. Eesti asundused Wenemaal.

I. Põhja-Õhtu asunduste ringkond.

1. Eesti asundused Peterburi kubermangus.

a) Peterburi asundus.

1. Kõige suurem ja tähtsam Eesti asundus on Peterburi Eesti asundus. Eestlaste arvu võib Peterburis ümbrusega vähemalt 50.000 peale arvata. Eestlasi on siin igas ametis ja seisuses leida. Neil on siin oma kirik, kogudus 2 õpetajaga, kirikukool 7 õpejõuga, hariduseselts, kes 7 algkooli üleval peab, krediit-, laenu- ja hoiuühisus, naisühisus, 3 üliõpilaste ühisust jne.

Kodumaa saatusest on Peterburi eestlased igal ajal soojalt osa võtnud, esimesest eestlaste ärkamiseajast kuni viimase ajani, kus Eesti autonoomia nõudmine ja selleks otsarbeks 30.000-lise rahwahulga meelevalduse toimepanek suurt tähelepanemist on äratanud. Iga ettevõtte kodumaal on siin toetust ja sooja wastutulemist leidnud.

2. Teine tähtsam Eesti asundus Peterburi kubermangus on Kroonlinn. Siin elab 1300 eestlast (ennem elas üle 5000). Oma kogudus, kirik, kool ja heategew selts.

b) Oudowa kreisis.

Peterburi linna järele tuleb küll Oudowa kreisi kõige pererikkamaks Peterburi kubermangu eestlaste poolest lugeda. Oudowa kreisis elab umbes 40 tuhat eestlast, mis ligi 20% kreisi elanikkudest välja teeb. Nende waimline ja majandusline järg on väga mitmekesine. Ühed on tublisti edenenud, mõned aga ka palju mahajäänud. Eesti asundusi on siin 40 ümber ja need on: